

אוקטובר 2020

בס"ד

קורות חיים

הפקולטה למדעי היהדות
המחלקה לתולדות ישראל

נתונים אישיים:

<u>שנת קבלת התואר</u>	<u>שם האוניברסיטה</u>	<u>השכלה</u>
1980	בר-אילן	B.A. - תואר ראשון
1982	בר-אילן	M.A. - תואר שני
1986	בר-אילן	Ph.d. - תואר שלישי

נושא עבודת הדוקטורט: "הצלתם ויישובם של הילדים הפליטים היהודיים מאירופה בארצות הברית 1938-1945"
שם המנחה: פרופ' חיים גניזי

דרגות באוניברסיטה: פרופ' מן המניין במחלקה לתולדות ישראל מ-2011

הדרכת סטודנטים לתארים גבוהים**מספר סטודנטים שעבודתם לתואר שני אושרה:**

- (1) עדי פורטוגו, "קבוצת מורשת" (תולדות ישראל) 2004
- (2) מרים זלמנוביץ', "האישה היהודיה בלטביה בתקופת השואה" (תולדות ישראל) 2004
- (3) מיטל גז, "השתלבותו של החייל הדתי במערכת בצבאית בשנים הראשונות של צה"ל (1953-1948)" (תולדות ישראל) 2004
- (4) ניר מן, "זוהרה לביטוב, המיתוס והמציאות" (תולדות ישראל) 2004
- (5) פנינה יארך, "תנועת האישה הדתית הלאומית בישראל" (יהדות זמננו) 2005
- (6) הגר אסף, "שייד או לא שייד": בעיית ההגדרה של קבוצת צנחני היישוב במלחמת העולם השנייה דרך מקרה המבחן של פרץ רוזנברג" (תולדות ישראל) 2007
- (7) יצחק פס, "ישראל אלדד נושא דגל חזון "ארץ ישראל השלמה" 1948-1967" (תולדות ישראל)
- (8) מירה קורן, "אלי כהן – האיש והמיתוס" (תולדות ישראל) 2015
- (9) יעל דיכובסקי, "הסמינר החרדי לבנות בגייטסהד – חידוש חינוכי לבנות דתיות בבריטניה (תולדות ישראל) 2016
- (10) אליאב גולדברג, הדפים הקרביים בצה"ל: מטרותיהם ובחינתם כמשקפי הלך הרוח הפיקודי בצה"ל בין השנים 1948 - 1982 (תולדות ישראל) 2020.

מספר סטודנטים שהצעת מחקר לתואר שני אושרה:

- (1) נעם פדרמן, המשפחה ומשמעותה אצל גולי אריטריאה (תולדות ישראל) 2015

מספר סטודנטים שעבודתם לתואר שלישי אושרה:

- (1) מירי פוסטי, "תרומתן של נשות האליטה בנות העלייה השנייה לישוב" (תולדות ישראל) 2005
- (2) ברוך פורמן, "ארגון הפועל בקליטת שארית הפליטה 1945-1960" (תולדות ישראל) 2005
- (3) נועם אבן, "אזרחים חללים: יחס מוסדות השלטון והחברה בישראל לאזרחים חללי פעולות איבה בין השנים 1970 - 2000 (יהדות זמננו) 2007
- (4) עדי פורטוגו, "השמאל הרדיקלי בישראל 1967 - 1982" (תולדות ישראל) 2008
- (5) ניר מן, "ההתפתחות ההיסטורית של הקריה בתל-אביב בשנים 1948 - 1956" (תולדות ישראל) 2008
- (6) דגנית דויד, "להיות חיילת דתית 1948 - 1967" (תולדות ישראל)
- (7) לאה גנור, "המסע החינוכי לפולין בעיני צה"ל" (יהדות זמננו יחד עם דליה עופר) 2012
- (8) גיטה רוקח, "העובד הציוני 1948 - 1968" (תולדות ישראל) 2014
- (9) עמוס נבו, "מקומו של ד"ר עזריאל קרליבך בעיצוב צורתה ותוכנה של העיתונות העברית בארץ ישראל בשנות ה-40 וה-50 של המאה העשרים" (תולדות ישראל) (יחד עם פרופ' יחיאל לימור)

- 10) לאה ריימן "בית יעקב לכו ונלכה: ההכשרה להוראה בסמינרים החרדים למורות במדינת ישראל: שורשים ותמורות (1972-2005)" (יהדות זמננו) 2015
- 11) רוני לרנר (תולדות ישראל) " מוטיב הנקם הלאומי כמרכיב בעמידה היהודית במהלך השואה 1939-1945" (תולדות ישראל) 2018
- 12) יצחק פס "מסורת הלח"י: נתן ילין מור וישראל אלדד" (תולדות ישראל) 2019

תלמידי ד"ר כותבים עבודות:

- 1) חננאל מלכה, מפעל חידון התנ"ך מאירועי לאומי חד-פעמי לתופעה של קבע (1958-1963)

תלמידי ד"ר שהצעת המחקר שלהם אושרה

- 1) אורית ארגמן פדידא, בין אידיאולוגיה לעסקים: מקומה של עיתונות האופנה בעשור הראשון במדינה – המקרה של שבועון "לאשה" (יהדות זמננו יחד עם פרופ' יחיאל לימור)

מלגות ופרסים

- מלגות מטעם קרן הזיכרון לתרבות יהודית:
 - 1983-1982 (מלגת דוקטוראט)
 - 1986-1985 (מלגת דוקטוראט)
 - 1989-1987 (מלגת דוקטוראט ומלגת המשך למחקר פוסט-דוקטור)

פרסים מטעם יד ושם:

- 1981 (פרס ע"ש אסתר פרנס לעבודת מ"א)
 - 1984 (פרס ע"ש מלכה צימטבוים לעבודת דוקטור)

פרסים מטעם קרן בליצר, אוניברסיטת בר-אילן:

- 1981 (פרס לעבודת מ"א)
 - 1985 (פרס לעבודת דוקטור)
 - 1987 (פרס למחקר פוסט-דוקטור)

פרס מטעם קרן שלום עליכם:

- 1987 (פרס לעבודת דוקטור)
 פרס מהקרן ע"ש עובדיה מרגלית:
 - 1989 (פרס למחקר פוסט-דוקטור)

פרס הכט מטעם הקרן ע"ש ראובן ואדית הכט, עבור הספר הטוב ביותר בשפה העברית בנושא ציונות, ארץ ישראל, מדינת ישראל לשנת 2005, עבור הספר **גיבורים למופת**, אוניברסיטת חיפה מאי 2005

זכייה במענקי מחקר:

- מענק מחקר מהקרן ע"ש מאקס ראו: 1987
 מענק מטעם קרן המייסדים: 1993
 מענק מטעם קרן ליטאואר: 2000
 מענק מטעם רשות המחקר, אוניברסיטת בר-אילן: 2000
 מענק מטעם קרן סיקרבל (הוגש יחד עם פרופ' וולטר לקויר מטעם The Holocaust Encyclopedia): 2001
 מענק מטעם קרן אורי אילן: 2004
 הגשת בקשה לקרן הלאומית למדעים, 2007, ציון: "טוב מאד".
 מענק מחקר מהHadassah-Brandeis Institute for the Study of Jewish Woman, 2011

כנסים מדעיים שארגנה:

- Gender Place and Memory in the Modern Jewish Experience, כנס בינלאומי שהתקיים באוניברסיטת בר-אילן, 2-4 בינואר 2001, (יושבת ראש פעילה במושב על: "Engendered Memories of the Second World War")

חברה בוועדה המארגנת את המושב האקדמי של הכינוס הראשון של ארגון בארה"ב
 OTC (One Thousand Children), שיקאגו, 30 ביוני – 2 ביולי 2002.

חברה בוועדה המארגנת את הכנס "יהודיה נודדת: האישה בהגירה ובעלייה", כנס בינלאומי
 שהתקיים באוניברסיטת בר-אילן מטעם המרכז לחקר האישה ביהדות, 13 – 15 במארס, 2003.

חברה בוועדה המארגנת את הכנס "האישה החרדית בישראל: דימויים, מיתוסים ומציאות",
 שיתקיים באוניברסיטת בר-אילן יחד עם המרכז לחקר האישה ביהדות ע"ש פניה גוטספלד הלר,
 10 ביוני 2007.

חברה בוועדה ההיסטורית שאישרה את ההצעות לחטיבה ההיסטורית בקונגרס העולמי החמישה
 עשר למדעי היהדות, ירושלים, 2 – 6 באוגוסט 2009.

חברה בוועדה ההיסטורית של הכנס הבינלאומי בנושא "מי הציל יהודים ומי עמד מנגד", שארגן
 מרכז ויימן, קרן תרגום שלישי, והמכון לחקר הציונות הדתית, אוניברסיטת בר-אילן, 30 במאי
 2010.

חברה בארגון הכנס "מפלגות ותנועות דתיות: עבר, הווה, ועתיד, כנס לציון 90 שנה לפועל המזרחי,
 100 שה לאגודת ישראל ו110 שנים למזרחי", המכון לחקר הציונות הדתית, אוניברסיטת בר אילן
 19 בדצמבר 2012.

תפקידים נוספים בתוך האוניברסיטה

- 2001 - 2003 חברת הנהלת המרכז לחקר האישה ביהדות ע"ש פניה גוטספלד הלר
 2001 - חברה בוועדת ההיגוי של התכנית הבין-תחומית למגדר
 2002-2003 מ"מ ראש המכון לחקר השואה ע"ש ארנולד וליאונה פינקלר
 2003-2003 מ"מ ראש המכון לחקר תפוצות ישראל בעת החדשה
 2002-2012 ראש התכנית ביהדות זמננו
 2003 - חברת הנהלת מרכז רפפורט לחקר ההתבוללות היהודית
 2004 - חברת ועדת הוראה של המדרשה לבנות
 2004 - חברת ועדת החומש של המג"ל
 2009 - 2011 ראש המכון לחקר הציונות הדתית ע"ש זרח ורהפטיג
 2011 - 2017 ראש המרכז לחקר האישה ביהדות ע"ש פניה גוטספלד הלר
 2011-2015 חברת הוועדה לתואר שלישי
 2012-2016 חברת סנט האוניברסיטה
 2013-2018 ראש בית הספר ללימודי יסוד ביהדות
 2018 - ראש המכון לחקר השואה ע"ש ארנולד וליאונה פינקלר, ראש הקתדרה לחקר
 השואה
 ע"ש משפחת אברהם ואדיתה שפיגל, וראת הקתדרה לחקר השואה ע"ש הרב פנחס ברנר

מקומות עבודה קודמים:

- מרצה בלימודי יסוד ביהדות (בר-אילן) ובתכנית החד-שנתית לתלמידי חו"ל (1980 -)
 מרצה בכירה בחוג להיסטוריה של עם ישראל, אוניברסיטת חיפה. (1991-1999) ובחטיבה
 האקדמית של האוניברסיטה באורנים (1994-1999).
 מורה בתולדות עם ישראל, התכנית לעולים חדשים, סמינר תלפיות, תל-אביב קורס לפי שעות
 (1992-1992).
 מורה בתולדות עם ישראל, התכנית הדו-שנתית, סמינר אפעל, רמת-אפעל, קורס לפי שעות
 (1990-1995).
 מורה בתולדות עם ישראל, היחידה ללימודי חו"ל, אוניברסיטת תל-אביב, רמת-אביב, שתי
 יחידות הוראה, (1982-1983).
 מורה בתולדות עם ישראל, מכון ווגיס, ערד, קורס לפי שעות (1981-1983)

ניסיון מקצועי אחר (תפקידים ציבוריים):

- חברה בוועדה המדעית בנושא הנצחה של המדור להנצחת החייל, משרד הביטחון, ת"א.
- נציגת אוניברסיטת בר-אילן בוועדה המדעית של "יד-ושם", ירושלים.
- חברה בוועדה האקדמית של "ספר המעפיל", מחנה עתלית.
- ההיסטוריונית של הוועדה של ארגון OTC (One Thousand Children), וושינגטון, ארה"ב
- חברה בוועדת "מגילת השואה" של מכון שכטר ללימודי היהודית
- חברה בוועדה מדעית של Remember The Women Institute, New York
- חברה בוועדה לספרות מחקר של מרכז ההדרכה לספרות בישראל.
- חברת מועצת המערכת של כתב-העת "גשר".
- חברת מועצת המערכת של כתב-העת "קשר", המכון לחקר העיתונות היהודית, אוניברסיטת תל-אביב.
- חברת המועצה המדעית של ההוצאה לאור, מרכז מורשת בן-גוריון, הקריה בשדה בוקר.
- יועצת מדעית לתערוכה ביד ושם "כתמים של אור: להיות אישה בשואה", ירושלים 2007.
- חברת המערכת האקדמית של הכרכים "עשור שלישי" ו"עשור רביעי", יד יצחק בן-צבי, ירושלים.
- חברה בוועדה המדעית של המכון הבינלאומי של יד ושם
- חברת המועצה הציבורית להנצחת זאב ז'בוטינסקי (מ-2010)
- חברת המועצה הציבורית של יד יצחק בן-צבי (מ-2010)

תחומי התמחות מדעיים:**תקופת השואה**

חקר תקופת השואה עם דגש מיוחד על נושאים חברתיים ותרבותיים: נשים ומגדר, ילדים, פליטים, הציבור הדתי והחרדי, פעולות הצלה, פעילות הנצחה פלסטית ואחרת.

שארית הפליטה

חקר הרכבה ופעילותה של שארית הפליטה בגרמניה עם דגש מיוחד על נושאים הקשורים בציבור הדתי והחרדי, נשים ומגדר, ילדים והתבגרות, חינוך, הגירה, הנצחה.

ציונות ומדינת ישראל

חקר תחומי הציונות ומדינת ישראל תוך שימת דגש על נושאים הקשורים בנשים, עלייה, ביטחון, תרבות וזיכרון. חקר סוגיות הקשורות בצבא ובכוחות המגן, הנצחה וזיכרון, מגדר ונשים.

יהודי ארה"ב

חקר יהדות ארה"ב במאה העשרים תוך שימת דגש על ההתפתחויות משנות השלושים ועד לשנות החמישים של המאה העשרים ובייחוד נושאים הקשורים באנטישמיות, הצלה ופליטים, התפתחות הקהילה היהודית האמריקנית, היחס לציונות ולארגונים ציוניים שפעלו בארה"ב.

נשים יהודיות

חקר חיי נשים יהודיות ובעיקר נשים דתיות במאה העשרים והעשרים ואחת. חקר פורומים באינטרנט של נשים יהודיות, תולדות חינוך דתי לנשים, עניינים מגדריים הילכתיים וכדומה.